

fraye hant van schrijven. Ende hy is jonghman ende onghehijlijckt ghebleven. Terstont heeft hy zich ooc tot eerlijcke oefeninghen en studien begeven. Hij konde oock goetd Grieks en Latijn, ende hadde heel wel ghevoordert in de wetenschap der rechten. Want Roomen floreerde doen wonderlijck van gheleerde mannen. Hy heeft Guari(n)um ghehoort. Alle de autheuren hadde hij met zyn eyghen hant uutgheschreven. Soo haest zyn ouders vernomen hadden dat hy te Roomen was, schreven zy aen hem, dat de dochter, die hy hadde begeert te trouwen, gestorven was. Hy dat geloovende is van droefheynt priester gheworden, ende heeft zyn zinnen teffens tot de religie begheven. Doch als hy t'huys quam bevont hy dat het bedrogh was. En zy heeft noyt willen trouwen, noch hy heeft haer noyt meer aengeraect. Doch het kint heeft hy liberalijcken doen opvoeden...'

Bekend verhaal - eeuwig probleem! Kan, de rector van het Erasmiaans Gymnasium, betoogde - en hij was daarmee de eerste - dat het CV onecht moest zijn<sup>4</sup>). Ronald Crahay kwam in 1939 tot dezelfde conclusie<sup>5</sup>). Fruin en Allen daarentegen hielden tegenover Kan de echtheid staande<sup>6</sup>). De laatste die zich over deze kwestie uitliet was Bijl, die zich in 1975 vlotweg bij Kan en Crahay aansloot<sup>7</sup>). Mij lijkt het CV door Erasmus zelf geschreven ten behoeve van zichzelf (en zo, mede, ter bescherming van de nagedachtenis van zijn vader en moeder) tijdens ernstige ziekte en op een moment van diepe neerslachtigheid. De suggestie erin is onder meer, dat zijn vader nog geen priester was, toen hij werd verwekt. En het huwelijk, zo zegt hij, was volgens sommigen (roerend, de eerlijkheid van deze restrictie) naar de toen geldende norm wettig. Erasmus vreesde dat zijn leven, tot de beschrijving waarvan al enigen zich aangordden, tot veel laster aanleiding zou geven - hij had daarvan genoeg ondervonden. Goclenius, aan wie hij het CV toestuurde, moest het, wanneer hij gestorven zou zijn, aan die biografen verschaffen als basis-materiaal. 'Wil men er dan veel bij verzinnen (dit is: het naar de mode en de eisen van het genre verfraaiend op- en uitwerken), "touto kaloos estai", dan zal dat op goede wijze en op goede basis geschieden<sup>8</sup>).

Nu dan het nieuws! In 1983 verscheen in *Italia medioevale e umanistica* 26, pp. 215-255 een artikel van Guiseppe Avarucci, een codicoloog, die berichtte over twee handschriften, afgeschreven in het klooster van de H. Benedictus in Fabriano, oost van Florence,